

Samling af Afgørelser

Sag T-189/14

Deza, a.s.
mod
Det Europæiske Kemikalieagentur

»Aktindsigt – forordning (EF) nr. 1049/2001 – dokumenter, som ECHA er i besiddelse af, der indeholder oplysninger, som er indgivet inden for rammerne af proceduren vedrørende ansøgning om godkendelse af anvendelse af stoffet bis(2-ethylhexyl)phtalat (DEHP) – afgørelse om at udbrede visse oplysninger, som sagsøgeren anser for at være fortrolige – undtagelse vedrørende beskyttelsen af forretningsmæssige interesser – begrebet privatliv – ejendomsret – begrundelsespligt«

Sammendrag – Rettens dom (Fjerde Afdeling) af 13. januar 2017

1. *EU-institutionerne – offentlighedens ret til aktindsigt – forordning nr. 1049/2001 – undtagelser fra retten til aktindsigt – afslag på aktindsigt – mulighed for at støtte sig på generelle formodninger, som finder anvendelse på visse kategorier af dokumenter – formål – en generel formodning, der finder anvendelse på dokumenter, som er indgivet inden for rammerne af en procedure for godkendelse af et kemisk stof – foreligger ikke – tilsidesættelse af ejendomsretten – foreligger ikke*

(Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, art. 17; Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1049/2001, art. 4, og nr. 1907/2006, art. 118)

2. *EU-institutionerne – offentlighedens ret til aktindsigt – forordning nr. 1049/2001 – undtagelser fra retten til aktindsigt – beskyttelse af forretningsmæssige interesser – anvendelsesområde – samling af videnskabelige undersøgelser, der er fremlagt inden for rammerne af en procedure for godkendelse af et kemisk stof – omfattet – betingelse*

(Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1049/2001, 4. og 11. betragtning og art. 1 og 4, og nr. 1907/2006, art. 118)

3. *EU-institutionerne – offentlighedens ret til aktindsigt – forordning nr. 1049/2001 – undtagelser fra retten til aktindsigt – beskyttelse af forretningsmæssige interesser – afslag på aktindsigt – begrundelsespligt – rækkevidde*

(Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1049/2001, art. 4)

4. *EU-institutionerne – offentlighedens ret til aktindsigt – forordning nr. 1049/2001 – undtagelser fra retten til aktindsigt – beskyttelse af en bestemt persons forretningsmæssige interesser – rækkevidde*

(Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1049/2001, art. 4, stk. 2, første led)

5. *Retslig procedure — fremsættelse af nye anbringender under sagens behandling — betingelser — uddybning af et allerede fremført anbringende — formaliteten*
(Procesreglementet, art. 48, stk. 2, første afsnit)
6. *Tilnærmelse af lovgivningerne — registrering, vurdering og godkendelse af kemikalier — REACH-forordningen — udbredelse på internettet af visse oplysninger vedrørende registrerede stoffer — oplysninger, der svarer til et stofs DNEL- og PNEC-værdier — rækkevidden af forpligtelsen til offentliggørelse*
[Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1907/2006, art. 119, stk. 1, litra f)]
7. *Tilnærmelse af lovgivningerne — registrering, vurdering og godkendelse af kemikalier — REACH-forordningen — udbredelse på internettet af visse oplysninger vedrørende registrerede stoffer — oplysninger indgivet inden for rammerne af en godkendelsesprocedure — tilsidesættelse af aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder (TRIPs) — foreligger ikke*
(TRIPs aftalen, art. 39, stk. 2 og 3, Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1049/2001 og nr. 1907/2006, art. 119)
8. *EU-institutionerne — offentlighedens ret til aktindsigt — forordning nr. 1049/2001 — undtagelser fra retten til aktindsigt — beskyttelse af forretningsmæssige interesser — mere tungtvejende offentlig interesse, der kan begrunde en udbredelse af dokumenter — påberåbelse af princippet om åbenhed — nødvendigt at gøre særlige betragtninger gældende i forhold til den foreliggende sag*
(Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1049/2001, art. 4, stk. 2)
9. *Tilnærmelse af lovgivningerne — registrering, vurdering og godkendelse af kemikalier — REACH-forordningen — udbredelse på internettet af visse oplysninger vedrørende registrerede stoffer — oplysninger, der svarer til et stofs DNEL- og PNEC-værdier — begrundelse på grundlag af princippet om åbenhed*
[Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1907/2006, 117. betragtning og art. 119, stk. 1, litra f)]
10. *Institutionernes retsakter — begrundelse — forpligtelse — rækkevidde*
(Art. 296 TEUF)
11. *Grundlæggende rettigheder — Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder — ejendomsret — anvendelsesområde — rettigheder, der tillægger en erhvervet retsstilling — begreb*
(Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, art. 17, stk. 1)
12. *EU-institutionerne — offentlighedens ret til aktindsigt — forordning nr. 1049/2001 — undtagelser fra retten til aktindsigt — beskyttelse af beslutningsprocessen — betingelser — konkret, faktisk og alvorligt indgreb i denne proces*
(Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1049/2001, art. 4, stk. 3)

1. På området for aktindsigt i dokumenter, som EU-institutionerne er i besiddelse af, er de pågældende institutioners og agenturers mulighed for at basere sig på generelle formodninger, der gælder for visse kategorier af dokumenter, blevet anerkendt, da sådanne generelle betragtninger må antages også at have gyldighed for begæringer om aktindsigt i dokumenter af tilsvarende karakter.

Anvendelsen af generelle formodninger er i det væsentlige er begrundet i et absolut krav om at sikre, at de pågældende procedurer fungerer korrekt, og garantere, at deres formål ikke undergraves. Anerkendelse af en generel formodning kan således være baseret på, at aktindsigten i visse procedurer er uforenelig med disse procedurers vellykkede gennemførelse og risikoen for, at de undergraves, under forudsætning af at de generelle formodninger gør det muligt at bevare integriteten af forløbet af proceduren ved at begrænse en indblanding fra tredjepart. Anvendelsen af særlige regler fastsat ved en retsakt om en proces for en EU-institution, af hensyn til hvilken de ønskede dokumenter er udarbejdet, er et af kriterierne for at begrunde anerkendelsen af en generel formodning.

Hvad angår forordning nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH) regulerer denne forordning til forskel fra de situationer, med hensyn til hvilke det er blevet tilladt, at de generelle formodninger for, at der skal gives afslag på aktindsigt, finder anvendelse, udtrykkeligt forholdet mellem denne forordning og forordning nr. 1049/2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter. I artikel 118 i forordning nr. 1907/2006 fastsættes det nemlig, at forordning nr. 1049/2001 finder anvendelse på de dokumenter, der er i Det Europæiske Kemikalieagenturs (ECHA's) besiddelse. Den regulerer ikke restriktivt anvendelsen af dokumenter i sagsakterne vedrørende en procedure til godkendelse af anvendelsen af et stof. Den nævnte forordning fastsætter nemlig ikke begrænsningen af aktindsigten til de berørte parter eller klagerne. Der følger derfor ikke en generel formodning af bestemmelserne i forordning nr. 1907/2006. Det kan således ikke medgives, at de dokumenter, der inden for rammerne af en godkendelsesprocedure som fastsat ved denne forordning er blevet sendt til ECHA, i deres helhed åbenbart anses for at være omfattet af undtagelsen om beskyttelsen af de forretningsmæssige interesser for ansøgere om godkendelser.

I denne henseende kan artikel 8 i den europæiske menneskerettighedskonvention og artikel 17 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder ikke kan fortolkes således, at de opstiller en automatisk undtagelse fra princippet om, at der skal ske udbredelse for de dokumenter, der er udarbejdet i forbindelse med en privat enheds forretningsmæssige aktivitet. Når der er tale om en begæring om aktindsigt fra en tredjemand i denne type dokumenter, skal der nemlig foretages en konkret og effektiv undersøgelse af hver enkelt af disse, undtagen i de tilfælde hvor Unionens retsinstanser har medgivet, at der findes en almindelig formodning for, at der skal gives afslag på aktindsigt i de omhandlede dokumenter.

(jf. præmis 34, 37, 39, 40 og 163)

2. Proceduren for ansøgning om godkendelse af anvendelse af et kemisk stof er reguleret af forordning nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), der fastsætter en EU-procedure for godkendelsen af anvendelse af kemiske stoffer. Artikel 118 i den nævnte forordning fastsætter, at forordning nr. 1049/2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter finder anvendelse på de dokumenter, der er i Det Europæiske Kemikalieagenturs (ECHA's) besiddelse. Det følger heraf, at princippet om, at der skal gives størst mulig adgang til dokumenterne, som det er anført i fjerde betragtning til og artikel 1 i forordning nr. 1049/2001, i princippet skal respekteres for så vidt angår dokumenter, som ECHA er i besiddelse af. Princippet om, at der skal gives størst mulig adgang til dokumenterne, er ikke desto mindre underlagt visse begrænsninger af hensyn til offentlige og private interesser. Forordning nr. 1049/2001 og navnlig 11. betragtning til og artikel 4 i denne forordning, fastsætter nemlig en undtagelsesordning, der pålægger institutionerne og kontorerne og agenturerne ikke at udbrede dokumenter i det tilfælde, hvor denne udbredelse vil skade en af disse interesser.

Hvad angår en begæring om aktindsigt, der omfatter oplysninger om videnskabelige undersøgelser og indholdet af disse, der er indgivet inden for rammerne af en ansøgning om godkendelse, synes det ikke, at udbredelsen alene af en samling af disse beskrivende oplysninger, der fremgår af disse, som er tilgængelige for offentligheden, kan være tilstrækkelig til at skade beskyttelsen af ansøgeren om godkendelsens forretningsmæssige interesser. Sidstnævnte skal imidlertid i den foreliggende sag godtgøre, hvorledes den nævnte samling af videnskabelige oplysninger udgør en følsom forretningsmæssig oplysning, og at den, fordi den udbredes, vil skade dennes forretningsmæssige interesser. Selv hvis det skal medgives, at det arbejde med systematisering af offentlige oplysninger, som den nævnte ansøger har foretaget, kan have en vis handelsmæssig værdi, er det kun, hvis de vurderinger, som denne har foretaget i forbindelse med dette arbejde med indsamlingen, har en medværdi – dvs. at de f.eks. består af nye videnskabelige konklusioner eller betragtninger om en ny fremgangsmåde, der kan give virksomheden en forretningsmæssig fordel i forhold til dens konkurrenter – at de så har forretningsmæssige interesser, som artikel 4, stk. 2, i forordning nr. 1049/2001, sikrer beskyttelsen af.

(jf. præmis 50, 51, 60 og 67)

3. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 52-54)

4. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 55 og 56)

5. Ifølge procesreglementets artikel 48, stk. 2, første afsnit, må nye anbringender ikke fremsættes under sagens behandling, medmindre de støttes på retlige eller faktiske omstændigheder, som er kommet frem under retsforhandlingerne. Et anbringende, der udgør en uddybning af et anbringende, der tidligere er fremsat direkte eller indirekte, og som har en nær sammenhæng med dette, skal antages til realitetsbehandling. I øvrigt vedrører forbuddet i procesreglementets artikel 48, stk. 2, kun nye anbringender og ikke er til hinder for, at sagsøgerne gør nye artikler gældende til støtte for de anbringender, der allerede findes i stævningen.

(jf. præmis 91)

6. Det fremgår af både artikel 119, stk. 1, litra f), i forordning nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH) og af bilag I til denne forordning, at vurderingen af et stofs kemiske sikkerhed og de oplysninger, der følger deraf, i betragtning af betydningen af de oplysninger, der svarer til DNEL (derived no-effect level)- og PNEC (predicted no-effect concentration)- værdierne for at beskytte den offentlige sundhed og miljøet, skal vedrøre alle de identificerede anvendelser og omfatte alle de stadier af det nævnte stofs livscyklus og at disse oplysninger skal offentliggøres. Forpligtelsen til offentliggørelse, der er fastsat i den ovennævnte bestemmelse, finder anvendelse på DNEL- og PNEC-værdierne, der er indeholdt i kemikaliesikkerhedsrapporten, som var vedlagt ansøgningen om godkendelse.

Hvad angår rækkevidden af forpligtelsen til offentliggørelse af de oplysninger, der er omhandlet i artikel 119, stk. 1, litra f), i forordning nr. 1907/2006, udstrækker denne sig til minimumsoplysningerne om metoden for afledning eller forudsigelse af DNEL- og PNEC-værdierne og om deres korrelation med andre værdier. Disse minimumsoplysninger er nemlig nødvendige for at forstå det, som DNEL- og PNEC-værdierne repræsenterer, og for at afgøre, hvad de vedrører. Det skal således medgives, at hvis værdierne i sig selv var blevet offentliggjort uden forklaring med hensyn til deres betydning, ville den ovennævnte bestemmelse miste sin effektive virkning.

(jf. præmis 105 og 108)

7. Når der findes EU-regler på et område, der er berørt af aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder (TRIPS), finder EU-retten anvendelse, hvilket indebærer forpligtelsen til så vidt muligt at anlægge en fortolkning i overensstemmelse med denne aftale, uden at der dog kan tillægges den omhandlede bestemmelse i aftalen direkte virkning.

I denne henseende skal forordning nr. 1049/2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter og nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH) fortolkes på en måde, der tilsigter at sikre disses forenelighed med indholdet af artikel 39, stk. 2 og 3, i TRIPS-aftalen. Sidstnævnte bestemmelse kan imidlertid ikke medføre, at den beskyttelse, der gives intellektuelle ejendomsrettigheder, har en absolut forrang frem for formodningen for, at der skal ske udbredelse af oplysninger, der er indgivet i forbindelse med en ansøgning om godkendelse til anvendelse af et kemisk stof. I denne henseende ville en tilgang, hvorefter de oplysninger, der er indgivet inden for rammerne af en godkendelsesprocedure for et stof, udgjorde fortrolige oplysninger (forretningshemmeligheden) som omhandlet i TRIPS-aftalens artikel 39, stk. 2, medføre, at artikel 119 i forordning nr. 1907/2006 ikke skal anvendes. En sådan tilgang kan imidlertid ikke tiltrædes, eftersom den i realiteten fører til, at der rejses tvivl om lovligheden af denne bestemmelse henset til artikel 39, stk. 2 og 3, i TRIPS-aftalen.

(jf. præmis 116, 149 og 151)

8. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 123 og 124)

9. Hvad angår en begæring om aktindsigt, der tilsigter udbredelse af DNEL (derived no-effect level)- og PNEC (predicted no-effect concentration)- værdier, som fremgår af en kemikaliesikkerhedsrapport og af analysen af alternativer, der er indgivet inden for rammerne af en godkendelsesprocedure for anvendelsen af et kemisk stof, selv hvis det blev antaget, at disse værdier henhører under ansøgeren om godkendelsens forretningsmæssige interesse, fastsætter artikel 119, stk. 1, litra f), i forordning nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), at de er tilgængelige for offentligheden ex officio. Denne forpligtelse til at give aktindsigt i disse oplysninger er i 117. betragtning til denne samme forordning begrundet i nødvendigheden af at give EU-borgerne oplysninger om kemikalier, som de kan blive eksponeret for, således at de kan træffe kvalificerede beslutninger om deres brug af kemikalier.

Det følger af artikel 119, stk. 1, i forordning nr. 1907/2006 og af 117. betragtning til denne forordning, at EU-lovgiver fandt, at udbredelsen af oplysninger, der var nævnt deri, var et spørgsmål af stor interesse. Den nævnte lovgiver foretog selv en afvejning af interesserne for deraf at konkludere, at interessen i udbredelsen af oplysninger vedrørende DNEL- og PNEC-værdierne vejede tungere end ansøgeren om godkendelsens interesse i ikke at få dem udbredt, eftersom disse oplysninger vedrørte nogle af de mest interessante interesser, der fandtes, nemlig dem, der vedrører den menneskelige sundhed og miljøet. Disse betragtninger kan godtgøre, at princippet om åbenhed har en særligt påtrængende karakter, som kan gå forud for de eventuelle begrundelser for at afslå udbredelsen af de nævnte oplysninger. Det samme gælder for så vidt angår NOAEL-eksponeringsværdierne – dvs. de værdier, der tilsigter at angive det niveau, som ikke medfører nogen tegn på skadelig effekt – som er indeholdt i modellerne, metoderne og refleksionerne.

(jf. præmis 127-129)

10. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 133)

11. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 161)

12. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 172 og 173)